

Etuuskohteluasiakirjojen hakeminen ja laatiminen

7.6.2021

korvaa 31.1.2019 annetun ohjeen

tulli.fi

Sisällysluettelo

1.	<u>EUR.1-tavaratodistus ja sen täyttäminen</u>	1
1.1.	<u>Hakemuksen täyttäminen</u>	2
1.2.	<u>EUR.1-hakemuksen takaosan eli viejän ilmoituksen täyttäminen (irtosetissä 3. lehti)</u>	4
2.	<u>EUR-MED-tavaratodistus</u>	5
2.1.	<u>Kuinka EUR-MED-todistuksen täyttäminen poikkeaa EUR.1-todistuksen täyttämisestä?</u>	5
3.	<u>A.TR.-tavaratodistus (Movement Certificate)</u>	6
3.1.	<u>A.TR.-tavaratodistuksen hakemuslomakkeen täyttäminen</u>	6
3.2.	<u>Valtuutetut viejät ja A.TR.-todistuksen vahvistaminen:</u>	6
4.	<u>GSP, REX- alkuperävakuutukset jälleenlähetyksissä muihin EU-maihin ja kumulaatioviennissä GSP-maihin</u>	7
5.	<u>Korvaavat alkuperäselvitykset</u>	7
6.	<u>Jälkikäteen annettavat tavaratodistukset</u>	8
7.	<u>Todistusten kaksoiskappaleet</u>	9

1. EUR.1-tavaratodistus ja sen täyttäminen

EUR.1-tavaratodistus on edelleen käytössä useimmissa EU:n vapaakauppa- ja vastaavissa muissa tullietuus sopimuksissa ja -järjestelyissä viranomaisen vahvistamana alkuperätodistuksena, joka oikeuttaa etuuskohteluun. EU:n uusimmissa kauppasopimuksissa on kuitenkin luovuttu todistusmuotoisista alkuperäselvityksistä ja siirrytty käyttämään viejän itselaatimia määrämuotoisia alkuperäilmoituksia/alkuperävakuutuksia. Tällaisia sopimuksia ovat esimerkiksi sopimukset Etelä-Korea, Kanadan, Japanin ja Britannian kanssa. Sopimuksessa Vietnamin kanssa EU:n viejät laativat alkuperävakuutuksia, mutta Vietnamin viejät käyttävät EUR.1 –tavaratodistuksia. Tietyissä tilanteissa Paneurooppa–Välimeri-alueen kaupassa alkuperätodistuksena on käytettävä EUR-MED-todistusta. **EUR.1-todistuksen tai EUR-MED-todistuksen vaihtoehtona** voidaan käyttää joko arvorajallista kauppalaskuilmoitusta/alkuperäilmoitusta tai luvanvaraista valtuutetun viejän kauppalaskuilmoitusta/alkuperäilmoitusta tai vastaavaa EUR-MED-kauppalaskuilmoitusta/alkuperäilmoitusta. GSP-maiden viejät laativat alkuperätuotteiden viennissä unioniin rekisteröityneen viejän alkuperävakuutuksia. Lisäksi Turkin ja EU:n välinen tulliton tulliliittotuotteiden kauppa perustuu tuotteiden vapaassa liikkeessä oloon, joka osoitetaan tuonnissa (A.TR.-tavaratodistuksella) Tuotteen alkuperällä ei tällöin ole merkitystä tullittomuuden saamiseksi.

EUR.1-todistuksen hakemuksen laatii viejä tai hänen valtuuttamansa edustaja viejän vastuulla siinä maassa, josta tavarat viedään sopimusmaahan. Myös huolitsija tai muu valtuutettu edustaja voi laatia ja allekirjoittaa tavaratodistushakemuksen viejän puolesta ja tämän vastuulla. Tätä varten huolitsija tai muu edustaja tarvitsee viejältä kauppalaskun, tavaroiden lähetystiedot ja –asiakirjat, joissa on EUR.1-hakemuksessa tarvittavat tiedot, kuten viejän (ja vastaanottajan) yhteystiedot, etuuskohteluun oikeutettujen vientitavaroiden laji ja laatu, merkit, määrätiedot, alkuperä, määräämää ja alkuperän määrääntymisen perusteet. Alkuperän määrääntymisen perusteita ovat ko. kauppasopimuksen alkuperäsääntöjen edellyttämä riittävä valmistus, kokonaan tuottaminen, kumulaation soveltaminen valmistuksessa tai kumulaatiotuotteen edelleen vienti. Huolitsijalla tai yrityksen muulla edustajalla on oltava valtuutus hoitaa yrityksen tulliasioita.

Jos huolitsija tai muu edustaja toimii itse tavarantoimittajana ja laatii ja allekirjoittaa omissa nimissään EUR.1- hakemuksen, esimerkiksi silloin, kun tavarantoimittaja on eri EU-maassa, se tarvitsee tausta- ja todisteaineistoksi lisäksi tavarantoimittajan tai valmistajan antaman tavarantoimittajan ilmoituksen. Tällöin huolitsija tai muu edustaja on ensisijaisesti vastuussa myös tarvittavista selvityksistä, todisteasiakirjoista ja mahdollisista jälkiseurauksista, jos vientitavaran etuuskohteluun oikeuttavaan alkuperään kohdistetaan jälkitarkastus.

EUR.1-todistuksen hakemus on täytettävä huolellisesti, ja kaikki pakolliset kohdat pitää täyttää. Todistushakemukseen liitetään kauppalaskun tai muun kaupallisen asiakirjan kopio, joka sisältää riittävän yksityiskohtaiset tiedot vientilähetyksestä. Jos EUR.1-lomakkeeseen tehdään jälkepäin korjausmerkintöjä (tekstin muuttaminen, yliviivaus tai lisääminen), tulliviranomaisen on vahvistettava nämä merkinnät. Korjauksia pitää kuitenkin välttää, sillä määrärahan tulli voi epäillä korjatun todistuksen oikeellisuutta.

Todistuksen vahvistaa tulliviranomainen, jolle jää yksi hakemuskappale liitteineen. Vahvistetun todistuksen eli lomakkeen pääasiallisen kappaleen viejä toimittaa sopimallaan tavalla ostajalle tai tavarantoimittajalle. EUR.1-todistuksia ja muita etuuskohtelutodistuksia vahvistetaan Tullin asiakaspalvelupisteissä.

Tavaratodistusten hakemuslomakkeita voi ostaa Tullin valtuuttamasta kirjapainosta. Yksittäisiä kappaleita voi olla saatavissa myös Tullin asiakaspalvelupisteissä.

1.1. Hakemuksen täyttäminen

- Hakemuslomakkeita on kahta eri tyyppiä:
 1. itsejäljentävä (kiinteä kaksilehtinen) tai
 2. lasertulostimeen tarkoitettu irtolehdistä koostuva (kolmilehtinen)
- Viejän on täytettävä hakemuksen etuosan lisäksi myös hakemuksen takaosassa (viejän ilmoitus) pyydetyt tiedot (seikat, joiden perusteella tavarat ovat alkuperä tuotteita, todistusasiakirjat ja sitoumus) sekä vahvistettava tiedot allekirjoituksellaan kohdassa 12 ja hakemuksen takaosassa.
- Hakemus täytetään joko tietokoneella (Huom. lomake ei ole sähköinen), kirjoituskoneella tai käsin tekstien (kuulakärki- tai mustekynällä).

Huom! Lasertulostettavaan lomakesettiin hakijan on erikseen lisättävä päiväys ja allekirjoitus myös hakemuksen (2. lehden etuosan) kohtaan 12, ja Tullin on vastaavasti tehtävä vahvistusmerkinnät viereiseen kohtaan 11.

- Tulli vahvistaa todistuksen: todistusosa annetaan asiakkaalle, hakemusosa jää Tullin arkistoon.
- Vapaaehtoisia (optional) kohtia ovat vain kohdat 3, 6 ja 10.
- Hakemukseen on liitettävä kopio lähetystä koskevasta kauppalaskusta, proforma laskusta tai muusta vastaavasta asiakirjasta.

Kohta 1. Viejä: nimi, täydellinen osoite, maa

Huom! Yritys (henkilö), ja sen osoite Suomessa.

Kohta 2. Sopimusosapuolten nimet: **European Union** tai lyhenne **EU** ja sopimusmaan nimi, **esim. Chile**. EUR.1-lomakkeen vanhassa painoksessa on kohtaan 2 painettu vanhahtavasti "European Community". Suositeltavaa on ostaa uusia lomakkeita, joihin kirjoitetaan itse kohtaan 2 "European Union" sekä viennin kohteena olevan sopimusmaan nimi.

- Kohta 3.** Ostajan tai tavarantoimittajan nimi ja osoite (jos nämä ovat tiedossa; tarvittaessa voidaan jättää täyttämättä).
- Kohta 4.** Alkuperämaa tai -maaryhmä: esim. European Union, EU; EEA (European Economic Area); IS; NO
- Kohta 5.** Määrämaa tai -maaryhmä: esim. Chile, EEA, NO, MO
- Kohta 6.** Kuljetustiedot (vapaaehtoinen): esim. "by sea, m/s Lorimer, Helsinki - Stavanger" tai "by air, freight"
- Kohta 7.** Huomautukset/Remarks: esim. "Issued retrospectively", "Duplicate". "Derogation - Decision No. XX/2018", "Replacement Certificate for Original Certificate No. xxxx/dated xxxx"

Huom! EUR-MED-todistuksissa tähän kohtaan tulee merkintä siitä, onko EUR-MED-kumulaatiota sovellettu vai ei, ja jos on, minkä maiden tuotteisiin (aineksiin). Ks. tarkemmin kohta 2.1 EUR-MED-todistushakemuksen täyttäminen.

- Kohta 8.** Tavaratilan (järjestys)numero; kollimerkit ja -numerot; **tavarantoimittajan kuvaus:**
- Tavarantoimittajan on oltava yleisen kauppatoimittajan mukainen ja riittävän yksilöity tavarantoimittajan tunnistamiseksi (Huom. täytyy vastata kauppatoimittajan tietoja).
 - Erilaiset tavaratilan merkitään eri riveille (oma järjestysnumero), ja alapuolelle jäävä tyhjä rivi ylläpidetään.
 - **Kun useita eri alkuperämaita:** Kohdassa 4 viitataan kohtaan 8, jossa ilmoitetaan kunkin eri tavaratilan kohdalla etuuskohteluun oikeuttava alkuperämaa tai sen virallinen lyhenne.
 - Vastaavat merkinnät täytyy olla myös hakemuksen liitteenä olevassa kauppatoimittajassa tai lähetykseen liittyvässä muussa kaupallisessa asiakirjassa.
 - Suuret lähetykset ja useita alkuperämaita: Jos kohdassa 8 ei ole tarpeeksi tilaa eri tavaratilan/-lajien kuvaukselle, voidaan tavarat eritellä tavarantoimittajien hakemuksen kiinteäksi liitteeksi sisällytetyllä kauppatoimittajalla tai vastaavalla kaupallisella asiakirjalla (esim. lähetysluettelo). Liitteeksi sisällytettujen kauppatoimittajien numerot täytyy mainita todistuksen kohdassa 10; tulliviranomainen leimaa nämä laskut tai vastaavat asiakirjat ja yhdistää ne virallisesti tavarantoimittajien hakemuksiin.

Kohta 9 Lähetyksen bruttopaino: kg, l, m tai muu määrä

Kohta 10 Kauppatoimittajan numeron ilmoittaminen on kohdassa 8 mainittua tilannetta lukuun ottamatta vapaaehtoista, mutta numero on hyvä ilmoittaa, jos se on tiedossa, sillä se auttaa lähetyksen tunnistamisessa.

Kohta 12* Viejä vakuuttaa, että todistuksessa kuvatut tavarat täyttävät todistuksen antamisen edellytykset sekä päivää (paikka ja pvm) ja allekirjoittaa kohdan. Allekirjoittajan täytyy olla kohdassa 1 ilmoitetun viejän palveluksessa oleva henkilö, jolla on oikeus allekirjoittaa näitä hakemuksia. Tullille ei tarvitse erikseen ilmoittaa allekirjoittajia. Viejäyrityksen nimi ja allekirjoittajan nimen selvennys on hyvä lisätä.

Huolitsija tai muu valtuutettu edustaja voi allekirjoittaa hakemuksen viejän puolesta ja tämän vastuulla. Jos huolitsija tai muu edustaja toimii itse viejänä (hakemuksen kohdassa 1 ja tullilomakkeissa), sillä on oltava hallussaan tavarantoimittajan todistava asiakirja-aineisto.

Kohta 11* Tulliviranomaisen vahvistusleima ja päiväys sekä virkailijan allekirjoitus (päiväystä ei tarvita, jos se on kirjoitettu erikseen, koska se näkyy leimassa). Huom. näiden tietojen

yläpuolella oleva lomakkeen kohta "Export document: Form..... No..... Of....." jätetään Suomessa täyttämättä, sillä Suomessa ei ole käytössä tällaista vientiasiakirjaa. Tullitoimipaikka (Customs Office) voidaan jättää täyttämättä, sillä se, kuten myös paikka ja päiväys, näkyvät vahvistusleimassa.

***Huom! Kohdat 11 ja 12 esitetään tässä käännetyssä järjestyksessä niiden todellisen käsittelyjärjestyksen mukaisesti (ensin viejän ilmoitus ja allekirjoitus ja vasta sen jälkeen tulliviranomaisen vahvistus).**

1.2. EUR.1-hakemuksen takaosan eli viejän ilmoituksen täyttäminen (irtosetissä 3. lehti)

▪ **Kohta MAINITSEE:** Tässä ilmoitetaan se alkuperäsääntöjen peruste, jonka mukaisesti vientituotteet täyttävät alkuperäsääntöjen edellytykset. Seuraavassa on esimerkkejä tavallisimmista tähän kohtaan tehtävistä merkinnöistä:

"Kokonaan tuotettu" (Esimerkiksi EU:ssa/Suomessa tuotetut maataloustuotteet.) Jos viejä ei ole itse vientituotteiden tuottaja, se tarvitsee tuottajalta asianmukaisen tavarantoimittajan ilmoituksen, joka täytyy säilyttää ja tarvittaessa esittää todisteaineistona tullille.

"Riittävästi valmistettu" (EU:ssa/Suomessa valmistetut teollisuustuotteet tai jalostetut maataloustuotteet.) Jos viejä ei ole tavarantoimittajan valmistaja, se tarvitsee valmistajalta tavarantoimittajan ilmoituksen, joka täytyy säilyttää ja tarvittaessa esittää todisteaineistona tullille.

"Riittävästi EU:ssa (tai esim. Saksassa) valmistettu" (Viittaus kohdassa Todisteasiakirjat yksilöitävään tavarantoimittajan ilmoitukseen.)

"Viedään EU:n (tai esim. Viron) alkuperä tuotteita" (Viittaus kohdassa Todisteasiakirjat yksilöitävään tavarantoimittajan ilmoitukseen.)

"Viedään Norjan alkuperä tuotteita" * (Viittaus jäljempänä mainittuun tullausnumeroon ja/tai alkuperäasiakirjan numeroon ja päiväkseen, jolla tuotteet on tuotu Suomeen/unioniin etuuskohtelulla.)

Edellä tarkoitetut vientituotteen etuuskohteluun oikeuttavan **alkuperän todistavat asiakirjat on oltava viejän hallussa**, jotta viejä voi näiden asiakirjojen perusteella pyytää tullia vahvistamaan EUR.1 – tavaratodistuksen.

▪ **Kohta ESITTÄÄ:** Tähän suositellaan mainintaa todisteasiakirjojen säilyttämisestä:

"Todisteasiakirjoja säilytetään vähintään kuluva vuosi + 6 seuraavaa

vuotta."

SEKÄ

tarvittaessa viittaus yksilöityyn tavarantoimittajan ilmoitukseen tai tullaukseen, esim. seuraavasti (vrt. myös hakemuslomakkeessa oleva alaviite 1)

"Bauermaster GmbH:n antama pitkäaikainen tavarantoimittajan ilmoitus, voimassa 1.11.2020–30.10.2021."

"Tuotevalmistaja Oy:n antama tavarantoimittajan ilmoitus kauppalaskulla n:o 009000/30.11.2020."

*) Tuotu maahan tullausnumerolla xxxxx ja kauppalaskulla n:o xxx/xx, jossa viejän kauppalaskuilmoitus."

Lopuksi viejän on päivättävä ja allekirjoitettava hakemusosa sekä todistuskappale kohdassa 12.

2. EUR-MED-tavaratodistus

EUR-MED-tavaratodistus (Movement Certificate EUR-MED) on erityinen Paneurooppa–Välimerikumulaation (PEM-kumulaatio) soveltamiseen liittyvä alkuperätodistus, joka poikkeaa vain joiltakin osin EUR.1-tavaratodistuksesta.

EU:lla on Välimeren seudun maiden, Efta-maiden sekä eräiden muiden maiden kanssa voimassa laaja sopimusverkosto tai sopimusalue. Sopimusten alkuperäsääntöihin sisältyy mahdollisuus käyttää muiden tähän sopimusalueeseen kuuluvien maiden alkuperää olevia raaka-aineita tai viedä sellaisenaan näiden maiden alkuperätuotteita toiseen tämän alueen sopimusmaahan. Tällainen kumulaatiomahdollisuus on maiden välillä toteutunut asteittain. EU:n komissio julkaisee ajantasaisten taulukon kulloinkin voimassa olevista tämän sopimusverkoston kumulointimahdollisuuksista Euroopan unionin virallisessa lehdessä. Samassa julkaisussa ilmoitetaan, missä tämän sopimusverkoston sopimuksissa ollaan jo siirrytty soveltamaan yhden yhteisen alueellisen yleissopimuksen (PEM-konvention) alkuperäsääntöjä.

Huom. EUR.1-todistuksia ja vastaavia kauppalaskuilmoituksia käytetään edelleen tavanomaisessa kahdenvälisessä kaupassa EU:n ja kunkin yksittäisen PEM-alueeseen kuuluvan sopimusmaan välillä tavaraerään silloin, kun PEM-kumulaatiota ei ole sovellettu, eikä sitä viejän tietojen mukaan tulla tähän tavaraerään soveltamaan jatkossakaan.

2.1. Kuinka EUR-MED-todistuksen täyttäminen poikkeaa EUR.1-todistuksen täyttamisestä?

▪ Kohta 7. (Remarks)

Erona EUR.1-tavaratodistuksen täyttämiseen (ks. kohta 1.1.) EUR-MED-todistuksessa merkitään rasti kohdan 7. alareunassa olevaan jompaan kumpaan ruutuun sen mukaan, onko tuotteen valmistuksessa sovellettu PEM-kumulaatiota vai ei. Jos kumulaatiota on sovellettu, merkitään rasti ylempään ruutuun (Cumulation applied with), ja ilmoitetaan sen maan tai maiden nimet, joiden alkuperäaineisiin tai -tuotteisiin kumulaatiota on sovellettu.

EUR-MED-todistusta käytetään myös silloin, kun tällaista kumulaatiota ei ole sovellettu, mutta on tiedossa (ostajan ilmoitus), että vientituotetta jatkojalostetaan

viennin kohdemaassa tai se viedään sieltä edelleen sellaisenaan johonkin toiseen PEM-kumulaatioalueen maahan. Näissä tilanteissa merkitään rasti alempaan ruutuun (No cumulation applied).

3. A.TR.-tavaratodistus (Movement Certificate)

A.TR.-todistuksen käyttötarkoitus poikkeaa edellä kuvatuista alkuperäselvityksistä siten, että **se ei ole alkuperätodistus**. A.TR.-todistus on todiste vientitavaroiden tullioikeudellisesta asemasta eli että tavarat ovat vapaassa liikkeessä tulliliiton alueella vientimaassa. EU:n ja Turkin välisen tulliliittosopimuksen tuotteisiin kuuluvat lähes kaikki teollisuustuotteet lukuun ottamatta eräitä hiili- ja terästuotteita. Maataloustuotteista sopimuksen piiriin kuuluvat eräät jalostetut maataloustuotteet, mutta eivät perusmaataloustuotteet.

3.1. A.TR.-tavaratodistuksen hakemuslomakkeen täyttäminen

Hakemuslomakkeen etusivu muistuttaa paljon EUR.1-tavaratodistuksen vastaavaa sivua. Todistuksen täyttämässä voi hyödyntää EUR.1-lomakkeen täyttöohjetta. Seuraavassa on lueteltu ne kohdat, joiden täyttäminen poikkeaa EUR.1-lomakkeesta (Huom. poikkeava kohtien numerointi) tai joihin liittyy muuta huomioitavaa:

- A.TR.-hakemuslomakkeessa vapaaehtoisia ovat kohdat 2. (Transport document), 3. (Consignee) ja 7. (Transport details). Kohdassa 12 mainittua asiakirjaa "Export document" ei Suomessa käytetä.
- Muut kohdat on täytettävä huolellisesti. Tuotekuvauksessa (kohta 9) eri tavaralajien (vrt. item numbers) väliin ei saa jättää tyhjiä rivejä; viimeisen tuoterivin alle tulee vaakasuora viiva ja tyhjä rivi täytetään poikkiviivauksella.
- Merkintöjä ei saa pyyhkiä, eikä niiden päälle saa kirjoittaa.
- **Korjaukset:** Ensin yliviivataan virheellinen teksti, ja sitten tehdään korjaukset tai lisäykset. **Tulliviranomaisen on lisäksi vahvistettava muutokset.**
- Todistushakemus täytetään jollain EU:n virallisista kielistä tai Turkin kielellä (+lisäksi jollain EU-kielellä).
- Hakemuksen voi täyttää koneella tai käsin musteella ja painokirjaimin.
- Kohtaan 5 merkitään **tavarantodistuksen vientimaa** (Country of exportation) eli ei tavarantodistuksen alkuperämaata.
- Hakemuslomakkeessa on itsejäljentyvä kopiosivu, joka jää vahvistavalle tulliviranomaiselle.
- Viejän on aina kirjoitettava kohtaan 13 (allekirjoitus) myös **nimen selvennys**.
- Hakemukseen liitetään yleensä kauppalaskun kopio, tai jos sitä ei ole, muu soveltuva kaupallinen asiakirja, jossa on riittävän yksilöidyt tiedot tavarasta ja vientitoimituksesta.
- **Tulli vahvistaa** todistuksen. Kopio hakemuksesta ja kauppalaskusta jäävät Tulliin arkistoitavaksi.
- Viejän täytyy säilyttää A.TR.-todistukseen liittyvät todisteasiakirjat, joilla viejä voi tarvittaessa jälkikäteen osoittaa vientituotteiden tullioikeudellisen aseman (olleet vapaassa liikkeessä ennen vientiä).

3.2. Valtuutetut viejät ja A.TR.-todistuksen vahvistaminen:

Vientimaan tulliviranomaiset voivat antaa valtuutetun viejän luvan sellaiselle viejälle, joka täyttää

seuraavat edellytykset:

- Viejällä on toistuvaa vapaassa liikkeessä olevien tuotteiden vientiä Turkkiin A.TR.-tavaratodistuksilla.
- Viejä antaa toimivaltaisille tulliviranomaisille niiden tarpeellisenä pitämät takeet tavaroiden tullioikeudellisen aseman tarkastamiseksi.

Viejä voi valtuutetun viejän luvan saatuaan **itse vahvistaa A.TR.-todistuksia** vientimaan tulliviranomaisten hyväksymän määrämuotoisen mallin mukaisella leimalla. Viejän täytyy itse teettää leimasin. Valtuutettu viejä arkistoi vahvistamiensa A.TR. –tavaratodistusten kopiokappaleet itse

▪ Kohta 12

Yrityksen lupanumerolla varustettu, määrämuotoinen leima kohtaan ”Stamp”

▪ Kohta 13

Viejän allekirjoitus ja nimenselvennys

4. Rekisteröityneen viejän alkuperävakuutukset jälleenlähetyksissä toisiin EU-maihin ja kumulaatioviennissä GSP-maihin

GSP-maiden viejät laativat rekisteröityneen viejän alkuperävakuutuksia alkuperätuotteiden viennissä kehitysmaasta Euroopan unioniin. Myös näiden alkuperätuotteiden viennissä EU:sta edelleen tullaamattomina joko muualle EU:ssa tai Sveitsiin tai Norjaan käytetään rekisteröityneen viejän alkuperävakuutusta. Tällöin tavaroiden on oltava tullivalvonnassa. Alkuperävakuutus on tarpeellinen, jotta tuotteille voidaan antaa etuuskohtelu lopullisessa määrämaassa.

Jos vain osa tavaroista tullataan Suomessa vapaaseen liikkeeseen alkuperäisellä alkuperävakuutuksella, saatetaan edelleenvietäville tullaamattomille tavaroille tarvita korvaavat rekisteröityneen viejän alkuperävakuutukset.

Tässä mainittuja periaatteita voi soveltaa viennissä muista EU-maista, Sveitsistä tai Norjasta Suomeen (tai muualle EU:hun) annettuihin korvaaviin alkuperävakuutuksiin.

Jos EU:n (Sveitsin tai Norjan) alkuperätuotteita viedään kahdenvälistä kumulaatiota soveltaen kehitysmaahan jalostettavaksi, niille voidaan EU:ssa (Sveitsissä tai Norjassa) antaa rekisteröidyn viejän alkuperävakuutus. Valmiit tuotteet saavat kehitysmaan alkuperän, jos EU-alkuperää olevan aineksen jalostus kehitysmaassa ylittää nk. riittämättömät valmistus- tai käsittelytoimet. Tällöin valmiille tuotteille voidaan kehitysmaassa antaa rekisteröidyn viejän alkuperävakuutus EU:hun vientiä varten.

5. Korvaavat alkuperäselvitykset

Korvaavia alkuperäselvityksiä voidaan laatia alkuperätuotteille – joko koko lähetykselle tai osalle siitä – jos tuotteet jälleenlähetetään edelleen tullaamattomina johonkin toiseen EU-maahan tai toimitetaan saman maan toiseen tullitoimipaikkaan tai eri vastaanottajille tullattaviksi. Kaikissa näissä tapauksissa edellytetään, että-tuotteet ovat tullaamattomia ja tullivalvonnassa. Viejien ja

jälleenlähettäjien laatimista korvaavista alkuperäselvityksistä on säädetty vapaakauppasopimusten alkuperäsäännöissä ja unionin tullikoodeksin täytäntöönpanoasetuksen (2015/2447) muutetussa 69 artiklassa (muu kuin GSP) sekä mainitun asetuksen liitteessä 22–20 (korvaavien alkuperävakuutusten laatimista koskevat vaatimukset).

Korvaavasta EUR.1-tavaratodistuksesta on säädetty edellä mainitun 69 artiklan 3 kohdassa. Alkuperäistä alkuperäasiakirjaa ei voida aina korvata viejän tai jälleenlähettäjän laatimalla korvaavalla alkuperäselvityksellä. Tällöin se tullitoimipaikka, jonka valvontaan tavarat on asetettu, voi antaa korvaavan alkuperäasiakirjan EUR.1-tavaratodistuksena seuraavasti:

Kohta 4:

Merkitään samat alkuperämaata koskevat tiedot kuin alkuperäisessä alkuperäasiakirjassa.

Kohta 12:

Jälleenlähettäjä allekirjoittaa.

Kohta 11:

Korvaavan EUR.1-tavaratodistuksen antavan tullitoimipaikan vahvistus.

Jälleenlähettäjä, joka allekirjoittaa 12 kohdan vilpittömässä mielessä, ei vastaa alkuperäiseen alkuperäasiakirjaan tehtyjen merkintöjen oikeellisuudesta. Tullitoimipaikan, jolta korvaavaa EUR.1-tavaratodistusta pyydetään, on merkittävä alkuperäiseen alkuperäasiakirjaan tai sen liitteeseen edelleen lähetettyjen tuotteiden painot, lukumäärät, lajit ja määrämaa sekä vastaavan korvaavan todistuksen tai vastaavien korvaavien todistusten sarjanumerot.

Korvaavan EUR.1- ja EUR-MED-tavaratodistuksen kohtaan 7 (A.TR. kohta 8) merkitään sanat ”**Replacement certificate**”, tai sama maininta jollain muulla sopimusmaan kielellä, sekä viittaus alkuperäiseen eli korvattavaan todistukseen: sarjanumero ja päiväys. Jos korvattava alkuperäselvitys on kauppalaskuilmoitus laskussa, niin EUR.1- ja EUR-MED-todistuksiin merkitään vastaavasti korvattavan kauppalaskun numero ja päiväys.

Korvaavassa todistuksessa viejänä kohdassa 1 ja allekirjoittajana kohdassa 12 (A.TR. kohta 13) toimii tavaroiden **jälleenviejä** (tai jälleenlähettäjä, joka on yleensä maahantuojana). Lisäksi merkitään tavaroiden **lopullinen vastaanottaja** (kohta 3 Consignee; ei pakollinen tieto), kauppalaskun numero ja tavaroiden määrätiedot sekä määrämaa jälleenvientiä koskevan kaupan mukaisesti. Muut tiedot merkitään soveltuvasti alkuperäisen todistuksen perusteella. Tulliviranomainen vahvistaa EUR.1-, EUR-MED- ja A.TR.-tavaratodistukset.

Komission ohjeet (guidelines) korvaavien EUR.1-, EUR-MED- ja A.TR.-todistusten täyttämistä suomeksi ja muiden jäsenmaiden kielillä ovat komission nettisivuilla:

https://ec.europa.eu/taxation_customs/system/files/2016-09/movement_certificates_en.pdf

6. Jälkikäteen vahvistettavat tavaratodistukset

Tulliviranomaiset vahvistavat viejän hakemuksesta tavaratodistukset (EUR.1, EUR-MED, A.TR) ennen tavaroiden vientiä, kun sekä vienti että vientilähetysten yksityiskohtaiset tiedot ovat varmistuneet. Tavaroiden pitää olla tarvittaessa tarkastettavissa, kun todistus vahvistetaan.

Poikkeustilanteissa tavaratodistuksia voidaan tietyin edellytyksin vahvistaa myös viennin jälkeen. Tällainen tilanne voi tulla, jos todistusta ei ole vahvistettu vientihetkellä erehdyksen, tahattoman laiminlyönnin tai erityisolosuhteiden vuoksi, tai voidaan osoittaa, että tavaratodistus oli vahvistettu, mutta sitä ei ollut hyväksytty tuonnissa nk. teknisistä syistä. Myös EUR-MED-todistus voidaan tarvittaessa vahvistaa jälkikäteen sellaisille tavaroille, jotka on alun

perin viety EUR.1-todistuksella.

Tavaratodistushakemuksen (EUR.1 ja EUR-MED) takaosaan viejän täytyy merkitä tavaroiden vientipaikka, päivämäärä ja perustelut pyynnölle (mistä syystä todistusta ei ole haettu viennin yhteydessä). Hakemuslomakkeen etupuolelle kohtaan 7 (A.TR.-hakemuksessa kohtaan 8) merkitään **"Issued retrospectively"** (tai sama merkintä soveltuvalla muulla kielellä).

Teknisistä syistä hylätyn todistuksen tilalle jälkikäteen vahvistettuun uuteen todistukseen on hyvä merkitä hylätyn todistuksen sarjanumero ja päiväys, esim. seuraavasti: "Issued retrospectively. This Certificate replaces the earlier technically incorrect EUR.1 Certificate No. A XX0000 issued 28.12.2020".

Jos on kysymyksessä EUR-MED-todistus, joka vahvistetaan jälkikäteen alunperin annetun EUR.1-todistuksen tilalle, merkitään ilmaisun "Issued retrospectively" jälkeen lisäksi alkuperäisen EUR.1-todistuksen sarjanumero, antopäivämäärä ja -paikka (esim. "Original EUR.1 No. A X00000Y, 28.12.2018, Helsinki").

Myös useimpia kauppalasku- ja alkuperäilmoituksia sekä alkuperävakuutuksia voidaan laatia jälkikäteen, kunhan ne esitetään tuontimaan tulliviranomaisille viimeistään kahden vuoden kuluessa kyseisten tavaroiden maahantuonnista. Esimerkiksi Etelä-Koreassa ja Keski-Amerikka-sopimuksen piiriin kuuluvissa maissa tämä määräaika on yksi vuosi tavaroiden maahantuonnista. Kauppalasku- ja alkuperäilmoitusten antomenettelystä ei alkuperäsäännöissä ole erillisiä säännöksiä. Selvyyden vuoksi myös kauppalasku- ja alkuperäilmoituksissa on hyvä mainita, että ne on annettu jälkikäteen (esim. ilmoituksen ylä- tai alapuolella).

Jälkikäteen laadittujen alkuperäselvitysten hyväksymiskäytännöt tuontimaissa vaihtelevat. Todistusmuotoisen, toimivaltaisen viranomaisen vahvistaman tavaratodistuksen käyttö on suositeltava vaihtoehto silloin, kun se on mahdollista (vrt. esim. Korean kauppa, jossa käytetään vain viejän itse laatimia alkuperäilmoituksia).

Tulliliittotuotteiden viennissä Turkkiin **vain Tulli voi vahvistaa viennin jälkeen** vahvistettavia **A.TR.-tavara-todistuksia** (merkintänä 'ISSUED RETROSPECTIVELY') **sekä todistusten kaksoiskappaleita** (merkintänä 'DUPLICATE')."

7. Todistusten kaksoiskappaleet

Jos tavaratodistus (EUR.1, EUR-MED, A.TR.) varastetaan, katoaa tai tuhoutuu, viejä voi pyytää todistuksen vahvistaneelta viranomaiselta todistuksen kaksoiskappaleen, joka laaditaan kyseisten vientiasiakirjojen perusteella. Huom. alkuperäisen todistuksen hakemusosan täytyy tässä tapauksessa olla Tullin arkistossa. Kaksoiskappaleeseen tehdään (kohta 7 ja A.TR. kohta 8) merkintä **"Duplicate"** englanniksi tai muulla soveltuvalla kielellä. Tähän kohtaan on lisäksi hyvä merkitä alkuperäisen todistuksen sarjanumero ja päiväys.

Hakemus kaksoiskappaleesta laaditaan samoilla tiedoilla kuin alkuperäinen hakemus. Eroina ovat vain todistuslomakkeen juokseva sarjanumero sekä merkinnät kohtaan 7 (A.TR:ssä kohtaan 8). Myös viejän ja vahvistavan viranomaisen päiväys merkitään alkuperäisen todistuksen päiväystietojen mukaisesti. Todistus on voimassa alkuperäisen todistuksen päiväyksestä alkaen kunkin sopimuksen tai järjestelyn alkuperäsääntöjen mukaisesti.